جمهوری اسلامی ایران
اداره کل آموزش و پرورش شهر تهران
اداره آموزش و پرورش منطقه شش

ش صندلی(ش داوطلب):	**دبیرستان غیردولتی خبرگان هدف**	**نیمسال اول**
نام و نام خانوادگی:	پایه: هشتم	رشته :-
سوال امتحان درس: ادبیات	نام دبیر:	سال تحصیلی :**۰۳-۱۴۰۲**

ساعت امتحان : ۸:۰۰
زمان امتحان: ۹۰ دقیقه
تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۱۰/۰۹
تعداد سوالات: ۲۲
تعداد صفحات: ۳

برم

الف) قلمرو فکری

معنی عبارات و ابیات زیر را به فارسی روان بازگردانید.

۱-کشور ما هموار سرزمین سپند فرّ و فروغ و فرزانگی و فرهیختگی بوده است. ۱

۲- تو از تبار ایرانیان نژاده و آزاده هستی سرزمینی که بدان می نازیم و سر از همگنان برمی افرازیم ۱

۳- بشر ماورای جلالش نیافت / بصر منتهای جمالش نیافت ۱

۴-عقل حیران شود کز خاک تاریک نژند / چون برآید این همه گل های نغز کامکار ۱

۵- جهان متفق بر الهیتش / فرو مانده از کنه ماهیتش ۱

۶-چشم دل باز کن که جان بینی / آنچه نادیدنی است، آن بینی ۱

۷-کیست آن صورتگر ماهر که بی تقلید غیر / این همه صورت برد بر صفحه هستی به کار ۱

۸- گفتم:که سوخت جانم، از آتش نهانم / گفت:آن که سوخت، اورا، کی ناله یا فغان است ۱

۹- با چشم ادب نگر پدر را / از گفته ی او مپیچ سر را ۱

۱۰- به قدر می گویم و بی حساب و بی موقع نمی گویم. به قدر فهم مستمعان می گویم ۱

ب) واژه شناسی

۱۱- معنی واژگان و عبارات زیرآن ها خط کشیده شده را بنویسید.

چونان برگ خزان دیده می ریزد ( ) تن و جانت بی گزند ( ) ۰/۵

دوست داشتن بسنده نیست( ) پایدار نستوه چون کوه( ) ۰/۵

کای فرازنده این چرخ بلند( ) وقتی جولاهه ای به وزارت رسید ( ) ۰/۵

بر خامه ی دشمن روان شود ( ) اکنون عصر چیرگی فناوری است( ) ۰/۵

www-kanoon-ir

پارم

پ) خودارزیابی

۱۲- منظوراز (دشمنان تیره رأی و خیره روی) چیست؟ ۰/۵

۱۳- مفهوم عبارت (او را طلب کنید که مرا با او کار است) چیست؟ ۰/۵

۱۴- برترین و گرامی ترین ارمغان ایران به دیگر سرزمین ها چیست؟ ۰/۵

۱۵- از نظر پیر خارکش، درشعر آزادگی، عزّت و آزادگی در چیست؟ ۰/۵

ت) قلمرو ادبی

۱۶- ادبیات تعلیمی یا اندرزی چیست؟ دو نمونه ادبیات تعلیمی را ذکر کنید. ۱

۱۷- ارکان تشبیه را در بیت های زیر بیابید ومشخص کنید؟

الف) او مهربان و ساده و بی کینه است / مثل نوری در دل آیینه است ۰/۵

ب) طاووس دم کشیده اش را چونان چتری رنگارنگ گشوده است ۰/۵

۱۸- در بیت های زیر دو آرایه ادبی متفاوت بیابید

الف) دوستی از من به من نزدیک تر / از رگ گردن به من نزدیک تر ۰/۵

ب) گلستان کند آتشی بر خلیل / گروهی بر آتش برد ز آب نیل ۰/۵

ث) قلمرو زبانی

۱۹- موارد خواسته شده فعل را بنویسید؟ ۱

فعل مضارع دوم شخص مفرد (کاشتن).....

فعل ماضی اول شخص جمع (آمدن) ....

فعل مضارع سوم شخص جمع (دوست داشتن) .....

فعل مضارع سوم شخص مفرد (انجام دادن) .....

۲۰- اجزای و نقش های مختلف کلمات را جملات زیر مشخص کنید . ۱

الف) زین گفته سعادت تو جویم 《 نهاد فاعلی ..... مفعول ..... متمم.....》

ب) اهل هر خانواده حریم و حرمت یکدیگر را پاس می دارند 《 نهاد فاعلی ..... مفعول .....》

پ) آن روز ز عمر خود مشمار 《 مفعول .....》

www-kanoon-ir

بارم

۰/۵

۲۱- درستی یا نادرستی عبارات زیر را مشخص کنید.

الف) عبارت (سر را مپیچ) کنایه از (نافرمانی کردن) □ درست □ نادرست

ب) در گذشته واژه (دولت) به معنای (گروه وزیران) بود □ درست □ نادرست

سوال امتیازی (پاسخ به این سؤال باعث افزایش یک نمره برای دانش آموز است)

۱

۲۲- مفهوم کنایه ای عبارات زیر را بنویسید.

الف) بزرگان نهاده بزرگی ز سر ( ) دل بدان خواهد باخت ( )

ب) سر فرو آورد ( ) گوهر شکر عطایت سفتن ( )

www-kanoon-ir

فارسی هشتم

قلمرو فکری

۱- کشور ما همیشه سرزمین ارزشمند شکوه و بزرگی و روشنایی و دانایی و علم آموزی بوده است ۱

۲- تو از اصل و نسب ایرانیان اصیل و جوانمرد هستی سرزمینی که ما به آن افتخار می‌کنیم و سر از هم نوعان خود بلند می‌کنیم ۱

۳- انسان برتر و بالاتر از بزرگی او پیدا نکرد و چشم انسان انتهای زیبایی خدا را پیدا نکرد ۱

۴- عقل انسان سرگشته می‌شود که از خاک سرد و بی روح چگونه این همه گل‌های سرخ و زیبا می‌روید؟ ۱

۵- انسان‌ها در خداوندی او هم فکر و هم نظر هستند ۰/۵ اما از شناخت ذات خداوند ناتوان می‌باشند ۱

۶- از راه دل و خداشناسی و آگاهی خداوند را ببین حقیقت‌هایی که از راه چشم ظاهر نمی‌توان ببینی از راه دل درک کنی ۱

۷- آن نقاش ماهر خداوند بزرگ است که بدون تقلید از دیگران این همه تصویرهای زیبا را در جهان هستی کشیده است ۱

۸- به او گفتم جان من از آتش درون خود در حال سوختن است گفت: آن آتشی که از درون می‌سوزاند که ناله و فریاد ندارد ۱

۹- با پدرت محترمانه با ادب رفتار کن و از دستوراتش سرپیچی نکن (از پدرت اطاعت کن) ۱

۱۰- به اندازه سخن می‌گویم بدون حساب و بی وقت سخن نمی‌گویم به اندازه درک و شعور شنوندگان حرف می‌زنم ۱

ب) واژه شناسی

۱۱- برگ‌های پاییزی - بدون آسیب - ۰/۵ کافی نیست - خستگی ناپذیر ۰/۵

برپا کننده - بافنده‌ای ۰/۵ قلم - تسلط - غلبه کردن ۰/۵

پ) خودارزیابی

۱۲- دشمنان بد اندیش و گستاخ، بی چشم و رو ۰/۵ ۱۳- اکنون او را بخواهید که من با او کار دارم ۰/۵

۱۴- فرهنگ هنر و علم و دانش ۰/۵ ۱۵- قانع بودن و محتاج دیگران نبودن ۰/۵

ت) قلمرو ادبی

۱۶- سروده‌ها و نوشته‌هایی که در آن‌ها راه بهتر زیستن و خوشبختی و سعادت را نشان می‌دهند ۰/۵ بوستان و گلستان سعدی

مثنوی معنوی مولانا ۰/۵

۱۷- او ← مشبه نوری در دل آیینه ← مشبه به مثل ← ادات تشبیه مهربان، ساده، بی کینه ← وجه شبه ۰/۵

دم کشیده‌اش ← مشبه چتری رنگارنگ ← مشبه به چونان ← ادات تشبیه گشوده است ← وجه شبه ۰/۵

۱۸- الف) از - من ← تکرار واج آرایی ن تلمیح به آیه قرآن در مصراع دوم ۰/۵

ب) مصراع اول تلمیح به داستان حضرت ابراهیم مصراع دوم تلمیح به داستان غرق شدن فرعونیان در رود نیل - تناسب - تضاد ۰/۵

ت) قلمرو زبانی

۱۹- می کاری - آمدیم - دوست می دارند - انجام می دهد ۱

۲۰- الف) م ← شناسه نهاد فاعلی پیوسته سعادت تو ← مفعول این گفته ← متمم ۰/۷۵

ب) اهل هر خانواده ← نهاد فاعلی جدا حرمت یکدیگر ← مفعول ۰/۵ پ) آن روز ← مفعول ۰/۲۵

۲۱- الف) درست ب) نادرست

سوال امتیازی

الف) احترام گذاشتن الف) عاشق شدن، دوست داشتن

ب) تعظیم کردن احترام فراوان ب) شکرگزاری کردن